

GRAN, T. O.

Guds lof.

Teol.
Bibl. Mus.
(M)

1700-1829

Ullistys Jumalan

Lasten ja imewäisten suusta.

eli

Sutta Lapintyttären Elsa Laurintyttären n.
löbrakendawaisesta kuolin vuotesta ja
autuallisesta kuolemasta.

SEDERHOLMSEN,
Präntäty Sam. Numstedtin tyköndä,
1815.

Vuoden 1764 alussa tuli Jokmokin kouluun yksi kolmetoista vuotias tyttö nimeltä Elsa Laurin tytär, Sjoksjokkin kylästä. Vuotta ennen oli vanhempi sisar ahkeruutensa ja siivon elämänsä tähden kiitoksella laskettu koulusta kotia. Koska tämä Elsa kuuli sisarensa kotona veisaavan virsiä ja lukevan kirjaa, tunsikin myös hän sydämellisen halun tulla kouluun, jos niin olisi Jumalan tahto, voittaaksensa siellä saman tunnon ja valkeuden kristinopissa; ja vaikka hän sinne tultuansa oli kyllä sairaalloisen näköinen, niin en minä kuitenkaan tahtonut kieltää ottamasta häntä vastaan. Hän oli sangen hiljainen, hyvän-tapainen, siivo ja hyvin ajattelevainen lapsi, aivan kelvollinen tekemään senkaltaisia töitä, joihin hän oli tottunut, ihmeellisesti ahkera kirjaan, josta hän tuskin koskaan tahtoi luopua, ja oli siinä sivussa lahjoitettu hyvällä ymmärryksellä ja muistilla.

Kouluun tullessansa taisi hän jo aapiskirjan ja puolet Lutherin katekismuksesta, jonka sisar oli hänelle opettanut. Kesäkuun alkuun oli hän lopettanut ulkolukemisen ei ainoastansa Lutherin Katekismuksesta ja Herra Tohtori Högströmin kristillisyyden kysymyksistä lapin kielellä, vaan myös oppinut kolme pääkappaletta Svebiliuksen selityksestä; ja sisältä veisasi hän hyvin ne tuttavimmat virret lappalaisesta virsikirjasta.

Kouluun tultuansa oli hän jo sairaalloinen, ja, minun mielestäni, vaivattu keuhkotaudilta, joka aina paheni, niin että hänen täytyi viettää paljon aikaa vuoteella, vaikka hän kuitenkin muutaman hetken joka päivä oli ylhäällä. Hänen voimansa väheneminen näytti selkeästi, että kuolema tuli häntä aina lähemmäksi, josta minä myös häntä lempeällä sydämellä muistutin. Hän oli iloinen ja tyytyväinen; mutta toivoi kuitenkin usein saavansa kuolla niin kuin Jumalan lapsi, ja tulla varjelluksi iankaikkisesta kadotuksesta. Hänen hartautensa ja ahkeruutensa ruouksessa kasvoi joka hetki. Hän luki mitä hän taisi, ja niinä hetkinä kuin minulla oli aikaa, istuin minä ilolla hänen vuoteensa vieressä. Yhtenä sunnuntaina, koska väki tuli kirkosta, pyysi hän saada tiedon saarnan sisällöstä. Koska he olivat siitä hänelle sanoneet niin paljon kuin he taisivat muistaa, puhuttiin Herran Ehtoollisella käymisestä, joka oli ollut sinä päivänä, ja että Ehtoollisen vieraitten seassa oli yksi 13 vuotinen tytär, joka ensimmäisen kerran sai

nauttia tätä kallista ateriata. Tätä kuullessansa pani hän kätensä ristiin, katsoi ylös taivaaseen päin ja sanoi: "Jumala antakoon sinun olla mahdollinen, niin sinä olet onnellinen ja autuas," jotka sanat hän puhui kaksi eli kolme kertaa.

Sitten makasi hän puhumatta kaiken sen päivän, istui myös ylhäällä jonkun hetken, jona hän luki Uutta Testamenttia ja usein ulkoa viidennen pääkappaleen Lutherin ja Svebiliuksen katekismuksista; mutta erinomattain lankesi hän syviin ajatuksiin niin usein kuin hän luki Herran Ehtoollisen asetussanoja. Hän pani pois kirjan, pani ristiin kätensä ja sanoi: "Syökää ja juokaa tästä kaikki: se on meille kaikille sallittu: se on Jeesuksen liha, se on Jeesuksen veri, syntien anteeksi antamiseksi — ja hänen muistoksensa". Samassa huokasi hän ja sanoi korkealla äänellä: "Oi jos minä saisin mennä Herran Ehtoolliselle"! Minä tahdon syödä hänen lihaansa, tahdon juoda hänen vertansa: tahdon olla Jumalassa: tahdon olla yksi Jumalan kanssa. Se on ulosannettu syntien anteeksi antamiseksi; minä tarvitsen synnit anteeksi ja vahvistuksen uskolleni. Minun pitää syömän ja juoman hänen muistoksensa. Minä tahdon, että minun sieluni muistaisi hänen kuolemansa ja testamentinsa: yksi autuas muisto!"

Kun minä havaitsin, että hän rupesi suuresti ikävöitsemään Herran Ehtoollista, lupasin minä täyttää hänen toivomuksensa ja laskea hänet Jumalan pöytään; joka asia hänen anomisensa ja molempain meidän suostumisemme jälkeen lykättiin tulevaan päivään. Illalla anoi hän kynttilää, ja luki yöllä osittain Lutherin, osittain Svebiliuksen selityksen viidennen Pääkappaleen ylitse ja Tohtori Högströmin tutkistelmuksen Palmusunnuntaina, hänen lappalaisesta Postillastansa.

Aamulla kello 8 antoi hän anoa, että tämä toimitus piti tapahtuman minun huoneessani. Pelvosta, ettei hän voisi olla niin kauan ylhäällä, olisin minä ennen suonut, että hän olisi maannut vuoteellansa; mutta en kuitenkaan tahtonut kernaasti kieltää, mitä hän oli anonut. Koska kaikki oli valmis, tuli hän sisälle puetettuna ja johdatettuna muilta lapsilta; ja tässä olivat mukana, ei ainoastansa talon väki, mutta myös naapurit, jotka vielä olivat kirkon tykönä. Tyttö talutettiin eteen ja lankesi polvillensa yhden tyynyn päälle, joka oli yhden lavitsan edessä. Hän oli näöltä kyllä murheellinen ja pelokas, ja anoi, ettei

Rippipuhetta pitänyt aloitettaman ennen kuin hän saisi vastauksen muutamaan kysymykseen; kun hän rukoili, että hän saisi tehdä, ja jotka olivat tulleet hänen ajatuksiinsa ja tekivät hänet surulliseksi.

Koska tämä oli hänelle sallittu, sanoi hän ensisti. Minä olen nuori, enkä vielä ole tullut siihen ikään eli täyttänyt niin monta vuotta, että Ehtoollisella käyminen voitaisi minulle sallia, ja pelkään niin ollen, että minä onnettomasti sinne menen? Minä vastasin: Mitä iästäsi puuttunee, täyttää sinun ymmärryksesi. Sinä isoat ja janoat vanhurskautta. Sinun tulee siis Herran pöydällä saada ravintosi. Herra itse nyt sinua kutsuu, että saisit virvoituksen ja levon sielullesi.

Toiseksi sanoi hän: En minä taida kaikkia Svebiliuksen kysymyksiä ulkoa, ja Te vaaditte sen kuitenkin muilta koululapsilta ennen kuin heidät lasketaan Herran Ehtoolliselle; kuinka siis minä taidan olla mahdollinen?" — Minä vastasin: Ne toiset lapset ovat terveet ja se ei vahingoita, jos he tulevat täydellisemmäksi ennen kuin he menevät Herran Ehtoolliselle. Kuka tiesi unhottavat he sittekin aikaa myöten paljon siitä, mitä he ovat oppineet; mutta sinun sairautes ei salli viivytystä. Sinun tietosi ja ymmärryksesi ovat riittävät; ja sinulla on koettelemus paljon suurempi kuin heillä; niin että minä kaikella uskalluksella, niin kuin Jumalan sanansaattaja taidan avata häähuoneen oven sinun etees. Tähän hän vastasi: Minä pelkäsin, että se oli ainoastansa minun sairauteni tähden, kuin ette tahtoneet estää minua, ja että minä niin muodoin onnettomasti ja ajattomasti olisin taitanut lähestyä Herran pöytää ja tulla vikapääksi hänen ruumiiseensa ja vereensä." Minä sanoin: Minä saan Jumalan edessä vastata, jos en minä hänen sanansa jälkeen sinua koettele; ja jota enemmän minä koettelen sinun tilaasi, sitä vakaampi olen minä siitä, että olet mahdollinen Herran Pöydän vieras.

Kolmas kysymys oli tämä: "Minä uskon kyllä, että Jumala nyt antaa minulle synnit anteeksi, mutta minä olen niin heikko täyttämään lupaukseni: Minkäkaltainen on Jumalan anteeksiantamus? Jos minä nyt tulisin rikkomaan; lukeeko hän sitte minulle jälleen synniksi ne rikokset kuin hän nyt antaa anteeksi eli ovatko ne kokonansa anteeksiannettut? Minä pelkään, että minä lankean jos minä elän!" Minä vastasin: Jumalan lupaukset pysyvät iankaikkisesti. Hän antaa

synnit anteeksi, niin ettei hän koskaan enää niitä ajattele: ja hän armahtaa syntisiä, koska he itsensä parantavat. Mutta uusien syntien kautta taidamme me langeta, ja niin synnin kautta tulla iankaikkisesti kadotetuksi, jos emme jälleen siitä luovu. Mutta älä pelkää tulevaista aikaa! Koska me totisesti etsimme meidän autuuttamme: koska me olemme valppaat, koska me otamme oikian vaarin armon välikappaleista; niin me Jumalan voiman kautta varjellaan autuuteen. Herra voi kätkeä meidän uskotun kalumme, ja niin varjella, ettei helvetin portit pidä sitä voittaman: Tämän jälkeen vastasi hän: Tapahtukoon siis Jeesuksen nimessä Jumalan työ; mutta rukoilkaat kaikki Jumalata, että minä olisin mahdollinen rippilapsi!"

Koska hän oli nautinnut ehtoollisen, vietiin hänet jälleen vuoteellensa ja makasi koko päivän ääneti ja tyytyväisenä, nukkui myös yhden osan yöstä. Huomenelta sen jälkeen, niin pian kuin minä olin ylösnoussut ja pitänyt rukouksen, lähestyin minä hänen vuodettansa ja kysyin, kuinka hän voi. Hän rupesi itkemään ja sanoi, että Jumala hänelle muistutti yhden synnin, jonka hän oli unhottanut ja salannut. Minä käskin hänen puhua rehellisesti ja hän sanoi: Muutama vuosi sitten käski äitini minun mennä paimeneen porojen kanssa. Sateen tähden istuin minä yhden puun alle ja nukuin. Kotia tullessani kaivattiin kaksi poroa, jotka olivat karanneet minun nukkuessani, mutta jotka jälleen löydettiin neljän päivän perästä, ja joista minä sanoin, että minä olin ne kadottanut ahtaassa metsikössä. Tässä olen minä ensin valehdellut, sitten pettänyt vanhempani, koska minä en paremmin toimittanut minun virkaani ja täyttänyt heidän käskyjäänsä. Minä olen myös vaivannut heitä monen päiväisellä etsimisellä. Eivätkö nämä synnit ole suuret? ja nyt en minä tapaa vanhempiani, että minä taitaisin rukoilla heiltä tämän anteeksi, ja kuitenkin olen minä ollut Herran Ehtoollisella!"

Minä sanoin: Herra on vissisti andanut sinulle tämän lapsuuden synnin andeeksi; kuitenkin olen minä tyytyväinen siihen, että nyt muistit ja tunnustit tämän niinkuin synnin, jonka tehnyt olet, ja niin ollen taidat rukoilla sen Vapahtajaltasi anteeksi. Jota enemmän ihminen tulee Jumalan yhteyteen, sitä vähemmän kärsii hän jonkun synnin omantuntonsa päällä. Silloin otti hän minun käteeni ja sanoi:

Tämä on todella lohduttavaa; mutta älkää antako minulle liikaa periksi! Minä annan itseni teidän haltuunne niinkuin lapsi ja ikävöitsen autuutta. Minä tahdon ilmoittaa teille koko sydämeni ja en mitään salata. Minä tahdon seurata teidän neuvojanne; mutta jos en minä tule autuaaksi; niin minä valitan teistä Jumalan edessä." Siinä samassa katsoi hän kovasti minun päälleni ja sanoi: Taidatteko te enää viivytellä sen tykönä, joka teitä vastaan on niin kova? Minä vastasin, etten minä koskaan tainnut olla rakkaammassa paikassa, kuin yhden sielun tykönä, joka piti niin paljo murhetta autuudestansa. Minä käskin hänen nyt koko sydämellensä ja kaikella luottamuksella levätä Vapahtajansa ja Herransa sylissä niinkuin morsiamen, ja hänen kauttansa toivoa autuaallisen eron ajasta.

Tämän hetken jälkeen oli hän aina tyytyväinen ja iloinen; mutta hänen ikävöimisensä täältä eritä, tuli aivan suureksi. Hän puhui nyt siitä, että Jumala niin kauvan viivytteli, ja rukoili siinä samassa, että Vapahtaja antaisi hänelle tämän anteeksi. Minä ikävöitsen, sanoi hän, mutta en sentähden, että minä tunnen kipua; sillä minun sairauteni on niin helppo ja keveä, että minä taidan istua ylhäällä ja kävellä. Tuskin tunnen minä sairauttani. Mutta minä ikävöitsen nähdä Jumalata ja olla autuaitten tykönä taivaassa. Minun pelkoni on kadonnut ja minä taidan tulla autuaksi. Minä olen sairas muitten silmissä, mutta voin paremmin, kuin silloin, koska minulla oli paras terveys, ja en tahdo koskaan vaihettaa minun tilaani sitä parasta päivää vastaan, kuin minä olen maailmassa elänyt. Minä tahdon myös vielä elää, jos Herra niin tahtoo ja kernaasti olla vaikka kuinka viheliäinen ihmisten silmissä, saati vain en kadota sitä iloa kuin minä nyt tunnen Jumalassa."

Minä sanoin: Se taitaa olla tarpeellisempi sinun sielulles, niin kauan kuin olet elossa, että Herra toisinansa salaa sinulle autuaallisen läsnäolemisensa. Tämän jälkeen pani hän kätensä ristiin, sulki silmänsä ja sanoi: Herra! jos minusta eriät, niin tee minua yhdeksi kuuliaiseksi ja kärsivälliseksi lapseksi! Kun sinä minulla olet niin en minä sitte välittäisi, vaikka vielä minun ruumiini ja sieluni vaipuisi: mutta jos minä sinut menetän, niin menetän minä kaikki: sillä sinä olet minun apuni, minun uskallukseni ja minun osani.

Aamulla jälkeen, koska minä tulin hänen vuoteensa tykö, oli hän sydämellisesti iloinen, ja sanoi olleensa kaiken yön ilahdutetun yhdeltä suloiselta unelta, yhdessä seurassa jonka kanssa hän oli riemuinnut, puheitten aikana Jumalasta ja Vapahtajasta, hänen armostansa ja laupiudestansa syntisiä kohtaan, hänen suuresta voimastansa ja kunniastansa, taivaasta ja autuain ilosta siellä. Hän mainitsi niistä, jotka olivat olleet hänen kanssansa, ja sanoi, että ne olivat kauniit, puhtaat, ystävälliset ja rakkaat, ja hän epäili, jos missään paikassa maan päällä senkaltainen ilo löytyy, kuin se jonka hän tässä seurassa näki ja nautitsi. Hän sanoi minulle: "Te olitte myös siellä, piditte minua kädestä, ja seurasitte minua hyvän kappaleen matkaa; mutta sitte seisahditte te, ja minä seurasin minun seuraani."

Minä iloitsin hänen kanssansa, ja sanoin, että Vapahtaja tämän kautta antoi hänen unohtaa ruumiin vaivoja, ja antoi hänen näitten maalausten kautta ymmärtää, että parempi ja iloisempi elämä tämän jälkeen oli jumalisille valmistettu, vaikka se autuus on suurempi kuin mitä joku silmä on nähnyt, joku korva kuullut eli jonkun ihmisen sydämeen on astunut. Mitä minuun tulee pidän minä sinua kädestä, minä seuraan sinua valmistaakseni sinua: mutta koska Enkelit vievät sinut pois, niin taidan minä vielä joksikoksi ajaksi jäädä tänne.

Kaiken tämän päivän oli hän hiljainen, ääneti ja iloinen; ihastui sydämestä, koska lapset joko lukivat hänen vuoteensa vieressä, tai veisasivat virsiä koska hän aina seurasi heitä niin paljon kuin hän taisi. Seuraavaisena päivänä kuin minä tulin hänen tykönsä ja kysyin hänen tilansa perään, vastaanotti hän minut nauravaisella suulla ja iloisilla kasvoilla näitten sanain kanssa: hyvä on maata kuolinvuoteella. Koko elämäni ja terveyteni aikana en minä ole tuntenut senkaltaista iloa kuin nyt tässä. Mikä riemu mahtaakaan olla iankaikkisuuden majoissa ja autuaitten seurassa!

Minä olen tänä yönä pitänyt kanssakäymistä kahden nuoren ja kauniin neitseen kanssa. He makasivat minun kansani vuoteella. Yksi oikialla toinen vasemmalla puolellani. Vuode loisti niin kuin hopea ja kulta ja neitseet olivat ihanat. He toivat vaatteita kanssansa, ja puettivat minun valkeisiin kauniisiin vaatteisiin. Me nousimme ylös leikitsemään ja minä kuulin jonkun sanovan: "Iloitkaamme ja riemuit-

kaamme, sillä karitsan häät ovat tulleet ja sen emäntä on itsensä valmistanut". Toinen ääni vastasi: "Autuaat ovat ne jotka Karitsan häihin ovat kutsutut!" Mutta tämä katosi, koska minä heräisin."

Minä sanoin: Jumala ilahuttaa rakasta lastansa kuolinvuoteellansa aivan suloisilla unilla, johon hän vastasi: Tämä ei ollut mikään uni, se oli enemmän kuin uni." Nämä sanat mainitsi hän usein uudestaan ja huokasi syvästi niinkuin hän olisi ollut murheellinen siitä, että minä kutsuin sen uneksi. Minä sanoin sentähden: Se on yhtä kaikki mitä se on; mutta minä näen ilolla, että Herra näitten kuvain kautta vetää sinun halusi, elämäsi ja koko sydämesi tästä maailmasta tulevaan; ja tämän kautta tulee kuolema, joka monelle on hirvittävä, sinulle niin rakkaaksi ja keviäksi, ettet sinä erinomaisesti tunne ruumiin kipua ja kuoleman vaivoja.

Hän vastasi: En minä kovin sairas ole, en minä paljo ruumiin vaivoja tunne; Mutta minun haluni tulla Jumalan tykö, on sangen suuri; totisesti en minä taida sitä ulospuhua. En minä ole rohjennut tästä puhua, paljaasta pelosta, että minua soimattaisiin tyytymättömyyteni tähden ja etten minä ole kyllin Jumalan tahdon ala annettu, mutta minä olen kuitenkin aina Jumalan edessä tunnustanut tämän synniksi, jonka minä olen häneltä rukoillut ja vielä rukoilen anteeksi. Joka aamu, koska auringo nousee, ajattelen minä: Armollinen Jumala! enkö minä pian saa katsella sitä Aurinkoa, joka ei koskaan laske? Kuitenkin minä olen tyytyväinen odottamaan, sillä minun olemiseni täällä ei kuitenkaan taida olla niin pitkäaikainen".

Hän käski nyt minun sanoa sydämellisiä terveisiä vanhimmillensa, sillä muistutuksella, ettei heidän pitänyt häntä murehtimaan; sillä, sanoi hän, minä kuolen Jumalan lapsena, ja menen nyt surkeudesta Jumalan omaan kunniaan, siellä toivon minä nähdä ja kohdata heitä. Siellä saamme me iankaikkisesti Vapahtajamme tykönä yhdessä riemuita. Sen jälkeen sanoi hän korkealla äänellä: Kiittäkää heitä heidän hyvydensä edestä minua kohtaan; mutta erityisesti sen edestä että he antoivat minun tulla kouluun, ja se on tapahtunut siunatussa hetkessä".

Sitten käski hän minun neuvoa heitä hyvin käyttämään armon aikaa ja mainitsi muutamia vikoja kuin heidän piti ulosjuurittaman: ja lisäsi: Minun uudet vaatteeni, kuin minä olen täällä saanut, neuloo

minun äitini tällä ajalla ja ne pitää jälleen tänne jätettämän". Minä käskin hänen siitä olla murheetoinna ja sanoin. Äitisi saa ne kernaasti pitää sinun muistoksesi.

Tämän päivän oli hän kyllä voimaton, mutta hiljainen ja tyytyväinen. Koska rukous illalla oli pidetty, toimitin minä niin, että kahden tyttären ja yhden piian piti valvoman hänen vuoteensa vieressä; mutta en ollut minä hyvin ulkona ennen kuin hän käski väen sammuttaa kynttilän ja mennä levolle. Hän ei kärsinyt nähdä, että heillä piti oleman vaivaa hänestä. Sitten oli hän jatkanut puhettaan: "jos joku teistä tahtois maata minun kanssani, olisin minä tyytyväinen; mutta ette suinkaan saa valvoa". Koska he eivät nyt mitään vastanneet, naurahti hän ja sanoi: "Ette te taida uskaltaa maata minun vuoteellani pelvosta, että minä kuolisin; mutta kyllä minä tämän yön yli elän. Jos minä myös kuolisin; niin en minä tahdo, että kukaan pelkää minua. Minä tiedän, että elävät ihmiset pelkäävät kuolleita. Minä olen ollut samankaltainen; mutta jos kuolleet taitaisivat mitään vaikuttaa eläviin ihmisiin, niin tekisin minä teille ennen hyvää kuin pahaa. Minä seuraisin kernaasti niitä, jotka Jumalalta lähetetään palvelukseen niille, jotka autuuden perimän pitää.

Koko yön makasi hän ääneti; mutta aamulla, koska väki nousi ylös, kysyi hän kohta, jos minä olin herännyt. — Kuitenkin tahtoi hän, ettei minua pitänyt herätettämän ennen kuin minä itse heräisin. Kello viisi tuli vaimo vainajani vuoteeni tykö ja sanoi, että sairas oli kysynyt minun perääni. Minä nousin kohta ylös ja menin hänen tykönsä. Koska minä tulin, sanoi hän: "Minun Lunastajani ei ole kaukana". Minä kysyin, jos hänellä sinä yönä oli ollut suuri vaiva, koska hän tuns kuoleman niin läsnä". Vastaus oli: En minä ole tuntenut yhtään kipua; sillä minä olen nähnyt itse Herran orjantappuraisen kruununsa kanssa ja hänen kunniansa oli suuri. Minä olen seisonut hänen istuimensa edessä ja itkenyt hänen jalkainsa juuressa; mutta hän pyyhki pois kyyneleeni, tarttui käteeni, avasi yhden kirjan ja sanoi: "Lue!" Minä luin ja näin ilolla, että minun nimeni oli kirjoitettu Elämän kirjaan."

Minä sanoin: Autuaalliset unet! jotka tekevät yhden kuolevan Jeesuksen ystävän ajan niin iloiseksi! Hän vastasi: Herra suokoon saman armon teille kuolinvuoteellanne, niin te saatte nähdä, että se on

enempi kuin uni. Lyhykäisen puheen jälkeen Jumalan pitkämielisydestä ja hyvydestä, Hänen armostansa ja laupiudestansa syntisiä kohtaan ja hänen rakkaudestansa omiansa kohtaan, tahtoi hän että aamu rukous piti pidettämän, joka kohta tapahtui. Rukouksen alla oli hän polvillansa vuoteensa päällä. Joku tahtoi siitä estää händä ja sanoi: "Makaa rauhassa, sillä sinä olet heikko." Mutta hän vastasi: "Oi, anna myös minun ruumiini osoittaa jonkun kunnian Jumalalle niin kauvan kuin hän sen voi, haudassa ei hän taida sitä tehdä."

Rukouksen jälkeen kiitti hän kaikkia, joilla oli ollut joku vaiva hänestä ja toivotti heille Jumalan siunausta. Minulle sanoi hän: Jumala on niin hyvä minulle, ettei minun ruumiini enää voi kantaa senkaltaista autuutta." Hän kiitti minua sydämellisellä rakkaudella ja sanoi: Taivaassa maksetaan teille se vaiva kuin teillä Jumalan tähden on ollut yhdestä köyhästä Lapin lapsesta. Minä menen edellä ja tahdon ilolla nähdä teidän tulevan jälkeen."

Vaimoni käden painoi hän suutansa vastaan ja rukoili, ettei hän väsyisi siihen vaivaan kuin hänellä vielä piti hänestä oleman, siihen asti, että ruumis lasketaan maahan. Tämän jälkeen sanoi hän: Jääkää hyvästi kaikki, jotka tässä läsnä olette! Sanokaa kaikille ja puhukaa, kuinka tyytyväisenä ja hyvin se kuolee, joka on oikein valmistettu ja saa Herrassa kuolla. Herra Jesus minun vapahtajani antakoon teidän kaikkien kuolla niin hyvin ja tyytyväisnä kuin minä kuolen". Nytanoi hän, että yksi aamuvirsi piti Jumalan kunniaksi ja ylistykseksi veisattaman; koska tämä: "Herää sielun' ja mielell', lapin kielellä otettiin ylös, joka tässä kielessä on sangen liikuttavainen. Koska virsi oli lopetettu, ei hän enää puhunut; vaan makasi ääneti ja poisnukkui muutaman minuutin sen jälkeen suljetuilla silmillä ja ristissä käsin.

Minkä vaikutuksen hänen kuolemansa valmistus ja kaunis täältä eronsa teki kaikkiin niihin, jotka siihen olivat todistajat ja moneen muuhun, jotka hänestä kuulivat puhuttavan, en minä voi ulospuhua. Minun silmäni vuodattavat vielä kyyneleitä, koska minä sitä ajattelen, ja silloin minä vasta elävästi tunnen näitten sanojen voiman: "Autuaat ovat ne, jotka Herrassa kuolevat."

Theofilus Gran, Rovasti ja Kirkkoherra Piteässä

Tämän jälkeen sanoi hän: Jääkääst hyvästi kaikki jotka tässä läsnä olette! Sanokaat kaikille ja puhukaat, kuinga tytyväisnä ja hyvin se kuolee, joka on oikein valmistettu ja saa Herrasa kuolla. Herra Jesus minun vapautajani andakoon teidän kaikkein kuolla niin hyvin ja tytyväisnä kuin minä kuolen".

Mytt anoi hän että yri aammu Wirsi piti Jumalan kunniaxi ja ylistyxi weisattaman; koska tämä: "Herä sjelun ja mielell", lapin kielessä otettiin ylös, joka tässä kielessä on sangen liikuttawainen. Koska Wirsi oli lopetettu, ei hän enää puhunut; waan makais ääneti ja poisnukkui muutaman minutin sen jälkeen suljetuilla silmillä ja yhdistetyillä käsillä. Mingä vaikutuxen hänen kuolemansa valmistus ja kaunis täällä eronsa teki kaikkein niiden päälle jotka siihen olit todistajat ja monen muun päälle joka hänestä kuuli puhuttawan en minä woi ulospuhua. Minun silmäni muodattawat vielä kyneleitä koska minä sen päälle ajattellen ja silloin minä wasta elävästi tunnen näitten sanain woiman: Mutuat owat ne jotka Herrasa kuolewat.

Theofilus Gran.

Promasti ja Kirjokoherra Pitcosa.

O Jesu jalo, Sydämmen halu
 Kuin syndini kaikki kannoit,
 Sulje minua tääl, Sun haawais sisäl
 Rakkaal kädell, kuin lupaisit ja wannoit.

** ** * * *

Ämmen sanon, ja wiimmein anon
 Sinuld o Rakas Jesu!
 Ett sjeluni wietet, Sitä oikiat' tiet'
 Illoon iät, Paulamaan woiton, weisuu.